

Гродна
№22 (504),
2 снежня 2018

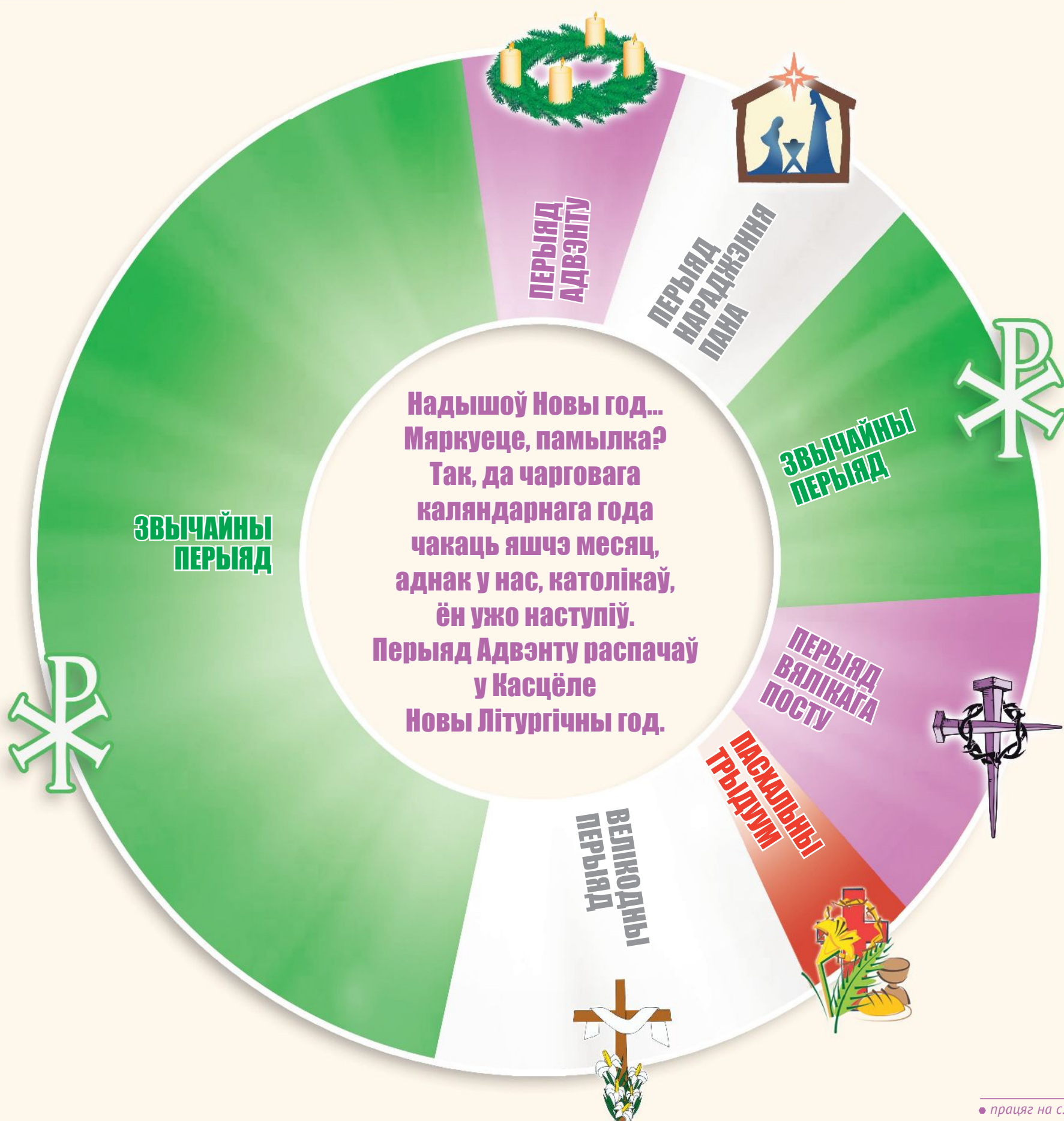
www.slowo.grodnensis.by

Слова Жыцця

ГАЗЕТА ГРОДЗЕНСКАЙ ДЫЯЦЭЗІІ

АДВЭНТ І НОВЫ ГОД

• працяг на с. 3

“Адвэнт нагадвае падарожжа з Богам, якое ніколі не заканчваецца”. Папа Францішак

РАЗВАЖАННІ З БОЖЫМ СЛОВАМ

I НЯДЗЕЛЯ АДВЭНТУ

Лк 21, 25–28. 34–36

Езус сказаў сваім вучням: “Будуць знакі на сонцы і месяцы, і зорках, а на зямлі – спалох народаў і замаяшанне ад гулу марскога хвалявання. Людзі будуць млець ад страху і ад чакання таго, што прыйдзе на свет, бо захістаюцца моцы нябесныя. І тады ўбачаць Сына Чалавечага, які будзе ісці ў во-блаку з моцаю і славаю вялікай. Калі ж гэта пачне адбывацца, тады выпрастайцеся і падыміце галовы вашыя, бо набліжаецца адкупленне вашае. Зважайце ж на сябе, каб сэрцы вашыя не былі абцяжараныя пахмеллем і п’янствам, і жыццёвымі клопатамі, і каб дзень той не застаў вас неспадзявана, як пастка. Бо ён прыйдзе на ўсіх, хто жыве на паверхні ўсёй зямлі. Дык чуйайце ўвесь час і маліцеся, каб вы маглі пазбегнуць усяго таго, што павінна адбыцца, і стаць перад Сынам Чалавечым”.

ЧУВАЙМА

Варта заўсёды быць гатовымі. Нястомна чуваюць урачы, міліцыя, ратаўнікі, пажарныя, салдаты... У стане духоўнай гатоўнасці павінны знаходзіцца мы ўсе, паколькі не ведаем ні дня, ні гадзіны.

Вельмі небяспечная тая хвіліна, калі першы раз ужываем слова “заўтра” ці “потым”. З гэтага моманту бяжымся адкладваць нават важныя справы, пачынаем жыць і дзейнічаць так, нібы маем бяскрыўную колькасць часу.

Адвэнт заахвочвае нас да нястомнага чування, каб не праспаць тую найважнейшую хвіліну, калі будзем судзімыя з любові. Гэты перыяд з’яўляецца таксама часам роздуму і падрыхтоўкі, часам сусішэння і больш глыбокай малітвы, часам, каб нанова ўпарадкаваць сваё жыццё, часам радаснага чакання не толькі свят Божага Нараджэння, але і будучай сустрэчы з Богам у вечнасці. Пан прагне застаць нас падрыхтаванымі, а не дрэмлючымі, каб разам з Ім змаглі жыць у вечным шчасці ў Небе.

Ствары, о Божа, ува мне новае сэрца, каб умела дзяліўся Тваёй любоўю з тымі, хто яе яшчэ не спазнаў. Дапамажы мне добра падрыхтавацца да свят Божага Нараджэння, а таксама да Твайго паўторнага прыйсця.

II НЯДЗЕЛЯ АДВЭНТУ

Лк 3, 1–6

У пятнаццаты год панавання Тыберыя цэзара, калі Понцій Пілат панаваў у Юдэі, а Ірад быў тэтрархам у Галілеі, Філіп, брат ягоны – тэтрархам у Ітурый і Траханідскім краі, а Лізанія – тэтрархам у Абіленах; пры першасвятарах Анне і Каяфе, было скіравана слова Божэ да Яна, сына Захарыі, у пустыні. І ён абходзіў усе ваколіцы Ярдана і прапаведаваў хрост пакаяння для адпушчэння грахоў, як напісана ў кнізе прамой прарока Ісаі: “Голас таго, хто кліча ў пустыні: падрыхтуйце дарогу Пану, раўняйце сцежкі Яму! Кожная даліна ўзвысіцца, кожная гара і пагорак панізіцца, і выбоістыя дарогі стануць раўнінай, і ланцугі гор – далінаю. І ўбачыць кожнае цела Божэ збаўленне”.

НАВЕРНЕМСЯ

Наша жыццё часта падобнае на крутую дарогу. Часам адну руку мы працягваем Пану, а другую – Яго неспрыяцелю; адну палову сэрца ахвяруем Усемагутнаму, а другую пакідаем сабе; адзін крок робім у бок Збаўцы, а два наступныя скіроўваем у адваротным напрамку... Патоп зла заліў хрысціянскі свет, аддзяляючы стварэнне ад Стварыцеля. Аднак Нябесны Айцец чакае, каб мы прынеслі Яму цэлыя сэрцы, каб падалі абедзве рукі. Прагне, каб ішлі да Яго прамой дарогай, каб былі “чыстымі і бездакорнымі” ў дзень нараджэння Яго Сына.

Касцёл заклікае нас словамі св. Яна Хрысціцеля, які заахвочваў людзей раўняць сцежкі свайго жыцця. Гаворка ідзе не пра шашу і магістралі, а пра скамянелыя сэрцы; не пра выбоіны на дарогах, а пра пустыя душы; не пра шагбаумы, якія запавольваюць рух, а пра грахі, што перакрываюць шлях да Усемагутнага.

Варта памятаць, што без Бога ў сэрца ніколі не прыйдзе Божэ Нараджэнне. Таму давайце падрыхтуем дарогу Пану ў нашу душу і наш дом – і тады ўбачым Збаўленне.

Хрыстэ, учыні, каб маё сэрца было створана для Цябе. Я ўсё больш пераконваюся, што маё збаўленне толькі ў Табе, ад Цябе паходзіць усякая ласка і моц. Ты з’яўляешся маёй адзінай крэпасцю!

Кс. Юрый Марціновіч

Слова рэдактара

Кс. Юрый Марціновіч

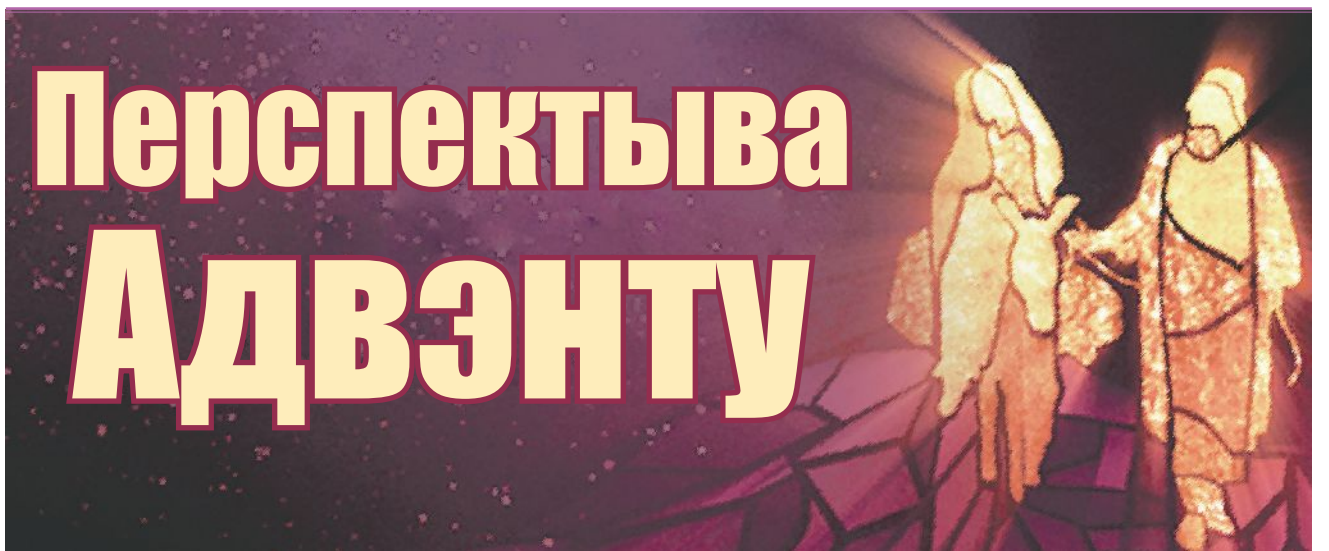
Многія набожныя ізраільчаны, якія чакалі прыходу Месіі, не заўважылі Яго нараджэння, знакі і цуды, якія Ён здзяйсняў. Не распазналі таксама Збаўцу, які аб’явіўся пасля свайго ўваскрасення. І да сёння цэлыя народы яшчэ не вераць у Хрыста, не прымаюць Яго збаўлення. Аднак дастаткова шмат ёсць таксама тых, хто прызнае Сына Чалавечага, хто чакае Яго паўторнага прыходу.

З кожным днём мы ўсё больш набліжаемся

Дарагія Чытачы!

Дазволім, каб у час Адвэнту Бог аднавіў нашыя сэрцы і асвяціў іх сваёй ласкай. Адкрыемся на прыход Збаўцы!

Наводзячы святочныя парадкі, гатуючы арыгінальныя стравы на стол, не будзем забывацца пра сутнасць свят. Памятайма аб дапамозе людзям, закранутым хваробай ці калецтвам, аб удзячнасці ўсім тым, хто аказвае нам дабро і падтрымлівае ў цяжкія хвіліны жыцця.

З лацінскай мовы “adventus” значыць “прыйсць”. Вельмі даражнае слова для гэтага перыяду. Яно гаворыць аб дарозе, магчыма, цёмнай і золькай, нецярплівым чаканні, няспешнай або, часцей, інтэнсіўнай падрыхтоўцы... Так, маем на ўвазе высілак, і то немалы; але прыйсць – гэта і сустрэча, вокліч “Нарэшце!”, радасць, усмешкі...

Прыйсць не павінна з’явіцца застань чалавек, які ідзе, утаропіўшыся сабе пад ногі. Дзякуючы Адвэнту перад Божым Нараджэннем можна спакойна выдыхнуць: яшчэ ёсць час. Перад намі дарога амаль у цэлы месяц. Адвэнт выглядае выразным рухам да свята, да новага года. Спадарожнікам робіцца чаканне, а поруч з ім ідуць малыя і вялікія справы, клопаты, развагі. Цікава, што ў адвэнтавым вянку кожную нядзелю загараецца на адну свечку больш. Шлях нібы становіцца святлейшым, прадчуванне сустрэчы са Збаўцам – больш выразным.

Гэта вельмі красамоўны вобраз – прыход доўгачаканага Сябра, якога хочацца прыняць найлепшым чынам. Яго нічым асабліва ўжо не здзівіш, але, тым не менш, спрабуйце штосьці прыдумаць, нешта плануем, глядзім на каляндар,

да паўторнага прыйсця Збаўцы на зямлю. Сам Езус неаднаразова папярэджаў: “Чуйайце, бо не ведаеце, у які дзень Пан ваш прыйдзе” (Мц 24, 42).

У прарока Ісаі чытаем: “І станеца ў апошнія дні, што гара дому Пана будзе пастаўлена на вяршыні гор і ўзвысіцца па-над пагоркамі” (Іс 2, 2). Тымі невядомымі “апошнімі днямі” з’яўляецца хвіліна нашай смерці. Безумоўна, гэта таямнічы і прыгожы момант, бо чалавек сустракаецца з міласэрным

Панам Усемагутным, адчувае ўсёабдымнае Святло. Бласлаўлены, насамрэч шчаслівы той, хто можа ў Яго акунуцца, застацца ў Ім і цешыцца сапраўдным спакоем і вечным жыццём. Каб стаць радасным удзельнікам Парузіі, трэба трымацца ў Святле Пана, хадзіць сцэжкамі Божых заповедзей і бласлаўленняў ды старанна пільнаваць сваё сэрца.

Езус прыходзіць на свет, каб збавіць кожнага чалавека! Мы не можам гэтага ігнараваць. Нельга

таксама забывацца, што для збаўлення душа патрабуе навяртання. Хрыстос абяцаў, што калі адчынім перад Ім дзверы сваёй душы, Ён увойдзе і паселіцца там. Таму мы павінны ахоўваць дарогу, якая туды вядзе, каб не ступіў на яе злы дух, не праніклі сумненні ў міласэрнасці Нябеснага Айца, абыха-васць да Божых спраў, пагарджэнне ўзаемнай любоўю.

на гадзіннік... Каб Госць мог некуды ўвайсці, трэба хаць б крыху вольнай прасторы. Калі жылое памяшканне мы імкнёмся ўпарадкаваць рэгулярна, то ўнутраную працу над сабой часцей за ўсё адкладваем да Адвэнту, а потым (бо ўсё роўна не паспелі) – на Вялікі пост. А менавіта гэтая праца і патрабуе часу. Нават больш: яна варта таго часу, якога патрабуе. Гаворка ідзе пра спакойнае слуханне сэрца, якое ведае найлепш, што будзе прыемна Богу.

Сапраўдныя натхненні прыходзяць “лёгкімі крокамі”, як сонечныя промні, як светлыя здагадкі. Трэба вучыцца адрозніваць іх сярод розных дарог і сцяжак, прымаць як каштоўныя дары Духа і ісці за імі. Бог штодня прамаўляе да нас ціхім Словам, сардэчнасцю блізкіх людзей, дапамогай незнаёмца, нават выклікам, якія ставіць перад намі. Ён хоча гаварыць з іншымі праз нас, такіх нязначных, але дарагіх Яму. Кожнае Божэ натхненне прыносіць свой добры плён. Пошук незаўважаных уплываў прыйдзецца рабіць падчас рахунку сумлення.

Адвэнтам таксама пачынаецца хада новага літургічнага года. Ці не зараз найлепшы час, каб вырышыць насуперак агульнай

плыні ды ўласным хаценьням ці нехаценьням? Мы плылі па цячэнні вельмі доўга – так, як “усе жывуць”, як патрабуе начальства на працы, натура – і апынуліся ў найцяжнейшай пары года. Цяжка абмінуць гэты сімвалізм – Бог прыходзіць у свет, які ўсё больш спаўзае ў цемру. Адвэнт становіцца светлым часам чакання, бо прыпамінае, што Бог з намі, ужо сярод нас.

Калі зараз не распознаем Яго запрашэнне пайсці супраць цячэння, угору, то нас не ўратуе штучна створаны калядны настрой. Можна прыбраць пакоі, накупляць падарункаў, гірляндаў, зрабіць прыгожыя здымкі – і ўжо на свята Божы Нараджэння адчуць горкі смак невядомай стра-ты. Магчыма, некаторыя ўжо адкрылі для сябе, што свята наступіла б і без складанай падрыхтоўкі, намаганняў усім дагадзіць, усё паспеець. У чым тады яго сэнс? Навошта гэта ўсё? Сапраўды, маркотная тая страта – страта прыйсця, якое ўжо адбылося ў гісторыі часу. Езус прыйшоў і застаўся, пасяліўся сярод нас, каб мы ведалі, куды ісці і як ісці – за Ім – не толькі на Вігілію, але сёння, цяпер.

Добрая Навіна таксама ў тым, што Езус Хрыстус прыйдзе на зямлю 2-гі раз.

Традыцыя Касцёла нястомна нагадвае аб гэтым менавіта ў Адвэнце. Прамаўляе, здаецца, вельмі агульна, вобразна, але насамрэч ставіць пытанне кожнаму найпрост: “Ты чакаеш?”. Не іншаму камусьці, а менавіта мне. Ці тое, што я раблю, аб чым мару, што абіраю і дзе шукаю сусішэння, мае прыкметы жывога чакання Езуса Хрыста? Як Ён паглядзіць на гэта ўсё, калі прыйдзе?

Калі зірнуць на сябе ў такой неабсяжнай перспектыве прамінаючага і будучага веку, часовага свету і вечнасці, можна лёгка згубіцца, нібы стаць непрыкметнай кропкай у шэрагах народаў і пакаленняў. Але таксама можна адкрыць сябе ў Божых вачах. Сапраўдная пакора не ў тым, каб адчуваць сябе нічым, але нічым без Бога.

У гэтай рэчаіснасці чакання прыходу Хрыста на свет варта ўзяць у прыгаршні сваё жыццё і прынесці да Збаўцы. Зноў і зноў знаходзіць свой шлях, вяртацца з бездарожжаў, вучыцца слухаць, рыхтаваць Яму месца, верыць і чакаць.

Тэрэса Клімовіч

СЛОВА ДЛЯ ЖЫЦЦЯ

Канферэнцыя
Каталіцкіх Біскупаў
у Беларусі

Езус, якога дапытвае Пілат, выразна пацвярджае, што не імкнецца да палітычнай улады: “Валадарства Маё не з гэтага свету” (Ян 18, 36) – але і не супярэчыць, што мае валадарства, сутнасць і натура якога адрозніваюцца ад зямнога. Хрыстос не абвяргае тытул караля, якім Яго надзяляюць, але ўказвае на яго глыбокі сэнс. Езус з’яўляецца Валадаром Сусвету, таму што Ён – Сын Божы, таму што разам з Богам Айцом і Святым Духам з’яўляецца Стварыцелем усяго бачнага і нябачнага. Акрамя гэтага, Ён – Валадар Сусвету, таму што праз сваё Уцелаўленне, Смерць і Уваскрасенне стаў Збаўцам, гэта значыць Тым, хто ратуе свет ад грахоўнага краху.

Валадарства Хрыста істотна адрозніваецца ад валадарстваў гэтага свету. Бязмежная любоў, міласэрнасць, цяроўнасць і лагоднасць характарызуюць нашага Нябеснага Валадара і ствараюць атмасферу Яго Валадарства. Без гэтых уласцівасцей вялікія валадарствы і імперыі заняпалі, але Валадарства Хрыста існуе і будзе існаваць далей. Толькі любоў з’яўляецца ўстойлівым падмуркам кожнай цывілізацыі. Зямныя правіцелі ў войнах і рэвалюцыях пралілі шмат людской крыві, каб заваяваць свет. Хрыстос у сваёй “рэвалюцыі” таксама праліў кроў, але не чужую, а ўласную, і стварыў “імперыю” любові, Валадарства Хрыстова!

Фрагмент Ліста на ўрачы-стасць Езуса Хрыста, Валадара Сусвету

Кс. бп Аляксандр
Кашкевіч

С в я т а р -ства не толькі з’яўляецца ласкай для самога прэзбітэра – гэта дар для ўсёй супольнасці Касцёла. Падабна як кансэкраваны хлеб і віно ў Эўхарыстыі становяцца жыватворным духоўным спажыткам для ўсяго Божага людю, так і святар, кансэкраваны праз сакрамант пасвячэння, становіцца слугой Касцёла, каб, верна выконваючы сваю місію, весці сваіх братоў і сяброў у веры да Хрыста – Даўцы вечнага жыцця.

Ніколі нельга ўспрымаць святарства ні як нагоду для ўзвышэння сябе над іншымі, ні як спосаб здабыцця прызнання і прывілеяў, ні як крыніцу якіх-небудзь іншых зямных выгод. [...] Святар з’яўляецца слугой Хрыста, пазычае Яму ўласны голас, сілы і здольнасці, каб Сын Божы, які жыве і дзейнічае ў сваім Касцёле, карыстаючыся святаром як прыладай, нястомна здзяйсняў справу збаўлення. Таму ўсё, што робіць святар, [...] павінна выконвацца з вялікай верай і пакорнасцю, з найбольшай стараннасцю і руплівасцю, з пачуццём абавязку і асабістай адказнасці.

Фрагмент гаміліі, прамоўленай падчас святарскіх і дыяканскіх пасвячэнняў у гродзенскай катэдры, 17.11.2018

Адвэнт і Новы год

● працяг са с. 1

Прызнаюся, я свядома пішу словы “Новы Літургічны год” з вялікай літары. Чаму? Проста хачу, каб кожны, хто гаворыць, што верыць у Хрыста, што быў ахрышчаны ў Хрыстовым Касцёле, звярнуў увагу на тое, што Новы год ужо наступіў.

З гэтай нагоды можна прыпомніць сабе, як людзі, у тым ліку і веруючыя, святкуюць наступленне новага часу ў 00.00 1 студзеня. Святло і ўключаныя экраны тэлевізараў амаль што ў кожным акне, застолле, шмат розных страў... Феерверкі, петарды, бенгальскія агні: усё вельмі ярка, прыгожа. А калі пазней пешшу ідзеш у касцёл на ўрачыстую св. Імшу на ўшанаванне Святой Багародзіцы Марыі, бачыш толькі пустыя, бязлюдныя вуліцы і чуеш цішыню. Не, не тую цішыню, якая дапамагае хрысціянину разважаць над сваім жыццём і пакліканнем, якая адрывае ад няспынай штодзённай спешкі і пагружае ў рэчаіснасць уласнай душы і яе адносіны з Богам, якая дапамагае навярнуцца, стаць на шлях да Бога Валадарства, апрануцца “ў новага чалавека, створанага паводле Бога” (параўн.: Эф 4, 24)... Гаворка ідзе зусім пра іншую цішыню.

Я апісваю гэтую карціну так выразна, таму што амаль усё сваё жыццё правёў у горадзе. Ужо будучы святаром, служыў пераважна ў гарадскіх парафіях. Хтосьці скажа, што ў вёсцы ўсё адбываецца інакш. Магчыма, гэта так. Аднак мне здаецца, што выразы “Новы год” і “новы чалавек, створаны паводле Бога”, на жаль, далёка не заўсёды судносяцца паміж сабой у жыцці вернікаў незалежна ад таго, дзе яны жывуць. Магчыма, я памыляюся. Але для вельмі вялікай часткі тых, хто называе сябе католікамі, Новы год духоўнага жыцця наступае ў Вербную Нядзелю, на Вялікдзень ці ў дзень перад Вялікднем, магчыма яшчэ, на Божае Нараджэнне...

У адрозненне ад календарнага, Новы Літургічны год мы не сустракаем са св. Імшай, воклічамі і вясельмі песнямі. Касцёл нас вучыць, што гэта час радаснага чакання на прыйсцце Езуса Хрыста. Для кагосяці Адвэнт можа здавацца сумным і нецікавым часам, аднак гэта заўсёды новы шанс набліжэння да Бога.

Гісторыя збаўлення чалавека ў Адвэнце нібы

распачынаецца нанова – ад Уцелаўлення Богага Сына. Літургічныя чытанні, узятыя са Старога Запавету, падаюць нам прадказанні прарокаў аб тым, што Бог збавіць свой Народ, не пакіне яго ў нядолі, спашле Вызваліцеля, які знішчыць грэх, у каторы ўблыталіся людзі, трапляючы ў духоўную няволю.

Пан Бог у сваім Слове нясе надзею збаўлення таксама нам, пакаленям XXI стагоддзя. Але каб асягнуць збаўленне, Бог патрабуе ад чалавека сёння, як і ў мінулыя часы, пэўных крокаў насустрач. Так жака абвешчальнік Богага слова святых прарок Ян Хрысціцель: “Падрыхтуйце дарогу Пану, раўняйце сцёжкі Яму! Кожная даліна ўзвысіцца, кожная гара і пагорак панізіцца, і выбоістыя дарогі стануць раўнінай, і ланцугі гор – далінаю” (Лк 3, 4–5). З часоў Старога Запавету даносяцца да нас словы Пана Бога: “Звярніцеся да Мяне, усе межы зямлі, і будзеце збаўлены, бо Я – Бог, і няма іншага!” (Іс 45, 22), “Захоўвайце правасуддзе і чынiце справядлівасць” (Іс 56, 1), “Пакайцеся, адвярніцеся ад ідалаў вашых, і ад усіх мяззотаў адвярніце вочы вашыя!” (Эз 14, 6). Словы Пана Бога ўвасабляюцца ў кароткім закліку Езуса Хрыста на пачатку сваёй дзейнасці: “Кайцеся і верце ў Евангелле” (Мк 1, 15).

Бог вучыць, што нашае жыццё не павінна заставацца такім, якім было раней. Яно мусіць змяніцца, і змена павінна адбывацца ў лепшы бок. Гэтак перамяненню жыцця да лепшага служыць Божа ласка, якая будзе святасць чалавека на яго сталым жаданні змяніцца і канкрэтных добрых учынках. Таму Касцёл заахвочвае кожнага вызнаўцу Хрыста зрабіць у Адвэнце канкрэтную пастанову працы над сабой. На жаль, часта можна пачуць ад вернікаў: “Маё жыццё немагчыма змяніць да лепшага. Колькі б я не стараўся, мае грахі зноў і зноў вяртаюцца да мяне. Не магу стаць ідэальным, бязгрэшным. Такім чынам, мая праца над пераадоленнем слабасцей не мае сэнсу”. Але калі чалавек прынамсі спрабуе змяніць сваё жыццё, ён знаходзіцца на правільным шляху, нават тады, калі не ўсё ў яго атрымаецца. Як гаворыцца ў адным вядомым выслоўі, праграе вайну з грахом не той, хто праграе адну бітву, а той, хто перастаў бараціцца і наступаць. Для Бога хопіць нават

толькі нашага жадання выправіцца. Аднак яно павінна быць сталым, моцным, няспынным. Астатняе шмат у чым залежыць ад Божай ласкі.

Можа, варта распахачць змену жыцця ад пакідання “ідалаў”, г. зн. таго, што нас адцягвае ад Бога, нават калі не з’яўляецца дрэнным само па сабе. Магчыма, варта пакінуць кругласутачны прыём гасцей, прагляд тэлеперадач, залішні адпачынак, адмовіцца ад непатрэбнай працы, а нават ад класіфікацыі патрэбную, каб мець час на нядзельную св. Імшу. Магчыма, трэба перанесці на іншы тэрмін святкаванне гучных вяселляў і Дзён нараджэння, каб не заглушыць у сэрцы Божы голас, які нас заклікае да няспыннага чужання і навяртання. Верагодна, настаў час звярнуць увагу на тое, як мы выконваем нашы абавязкі, каб яшчэ лепш служыць сваім жыццём бліжнім. Нешта ўсё ж трэба змяніць да лепшага.

У рэалізацыі гэтага задання нам дапамагае Марыя, Маці Божа, якая таксама перажывала Адвэнт свайго жыцця, носячы пад сэрцам Езуса. У Адвэнце асабліва ўшаноўваем Яе падчас раратніх св. Імшаў, дзе Багародзіцу сімвалізуе раратняя свечка з вялікай літарай “М”. Марыя ярчэй за свечку асвятляе цемру нашага жыцця, паказваючы напрамак да Бога. Гэтае “святло Марыі” заўсёды неабходна.

Няхай час чакання і чужання першага і другога прыйсця Пана будзе напоўнены радасцю і надзеяй на збаўленне ў Хрысце. Няхай станецца для нас плённым працягам духоўнай барацьбы са злом, грахам і сатаной у нашым жыцці і часам веры ў перамогу. Няхай касцёльны Новы год стане новай магчымасцю сустрэчы са Збаўцам і яшчэ большага духоўнага з’яднання з Ім у любові, каб апрануцца “ў новага чалавека, створанага паводле Бога”.

Віншую ўсіх Вас з Новым Літургічным годам!

Кс. Павел Эйсмант

МАЛІТВА НА АДВЭНТ

Усемагутны Божа, забяры ў мяне ўсе ганарлівыя думкі, жаданні маёй уласнай славы, зайздрасць, хцівасць, абжорства, ляноту і пажаднасць, пачуццё гневу, прагу помсты, жаданне або радасць ад няшчасцяў іншых, прыемнасць ад давядзення іх да злосці і гневу, задавальненне ад абвінавачвання ці зневажэння кагосяці няшчаснага ці абяздоленага. А ва ўсіх маіх учынках, словах і думках адары мяне, добры Божа, сэрцам пакорным, сціплым, ціхім, згодным, цяроўным, міласэрным, ласкавым, чулым і літасцёвым, так, каб я спазнаў Святога Духа.

Дай мне, добры Божа, сапраўдную веру, моцную надзею і палымяную любоў. Такую любоў да Цябе, якая б пераўзыходзіла непараўнальна любоў да самога сябе, каб не любіў нічога, што магло б Табе не спадабацца, але ўсё, што люблю, каб любіў у Табе. АМЭН.

◆ Папа Францішак наведае Марока 30–31 сакавіка 2019 года. Яго падарожжа ахопіць Рабат і Касабланку. З нагоды заяўленых планаў Святога Айца арцыбіскуп Рабата Крыстобаль Лопес напісаў ліст да вернікаў, просячы іх аб малітве ў намеры добрага плёну гэтай паломніцтва. “Пантыфік выбірае нас, такіх «няважных у вачах свету», – зазначае абп Лопес. – Прыбывае на землі ісламу, каб падтрымаць хрысціянска-мусульманскі дыялог, каб нас, католікаў, умацаваць у веры, а таксама дапамагчы развіццю экуменізму, якім жывём на кожны дзень”.

◆ Ватыкан звярнуў увагу на небяспеку, якой з’яўляецца павышэнне ўстойлівасці да антыбіётыкаў. “Гэта пагражае здароўю і развіццю цэлых народаў”, – перацярог прэфект Дыкастэрыі па справах інтэгральнага развіцця чалавека кард. Пітэр Тарксан. Іерарх зрабіў акцэнт на наступствах усё большай устойлівасці мікробаў і, у выніку, больш свядомым выкарыстанні антыбіётыкаў. Такім чынам, Каталіцкі Касцёл далучаецца да старанняў міжнароднай супольнасці аб абмежаванні ўжывання антыбіётыкаў і да лепшага інфарміравання на гэтую тэму.

◆ Канферэнцыя епіскапату Партугаліі звярнулася да ўрада сваёй краіны, заклікаючы адказных асоб змагацца з гандлем людзьмі. Біскупы нагадалі пра шматлікія за апошні час паведамленні аб існаванні груп кантрабандыстаў, якія спецыялізуецца на гандлі “жывым таварам”. Як адзначыў старшыня партугальскай Канферэнцыі епіскапату кард. Мануэль Клементэ, да барацьбы са з’явай кантрабанды людзей закліканы не толькі палітыкі, але таксама мясцовыя грамадства.

◆ У рамках праекта “Вяртаем ва Украіну культурную спадчыну” ў Львоўскім музеі гісторыі рэлігіі адбылася прэзентацыя факсімільнага выдання Лаўрышаўскага Евангелля XIV ст. Над ім працавала выдавецтва “Горобець” пры садзейнічанні Украінскага культурнага фонду. Як мяркуюць, рукапісная пергаментная славуца створана на заказ князя Войшалка Міндоўгавіча. Перапісана для Лаўрышаўскага манастыра паблізу Навагрудка ў Беларусі. Пасля закрыцця манастыра манахі перадалі кнігу князю Адаму Чартарыйскаму. У 1872 годзе Евангелле ўнесена ў Спіс рукапісаў архіва князёў Чартарыйскіх у Кракаве.

◆ Вядомая ў свеце абаронца ненароджаных дзяцей Мэры Вагнер правяла ў турмах Канады 6 гадоў. Ёй быў вынесены прысуд за тое, што распавядае ў прыватных абартарыях цяжарным жанчынам, што аборт – гэта збойства. Па некаторых сведчаннях, каля ста асоб адмовіліся ад абарту пасля гутаркі з Мэры. Некалькі разоў перад заключэннямі жанчыне прапаноўвалі кампраміс: меншы тэрмін за абяцанне не набліжацца да абартарыяў, але яна не згаджалася, за што неаднаразова атрымлівала шматмесячныя зняволенні.

credo.pro; vaticannews.va; niedziela.pl

3 снежня Міжнародны дзень інвалідаў

У Гродне будуць шыць адзенне для інвалідаў

Не сакрэт, што людзям з фізічнымі, разумовымі, сэнсарнымі або псіхічнымі адхіленнямі на свеце жывецца няпроста. Яны могуць зведваць пэўныя цяжкасці з перамяшчэннем, камунікацыяй. Нават такая звычайная рэч, як выбар адзення, часта становіцца праблемай.

У ПОШУКАХ КАМФОРТУ

– Складана падабраць для сябе камфортнае адзенне. Я ўжо не кажу пра яго эстэтычны выгляд, –

адзення “Коска”. – Ні ў Польшчы, ні ў Расіі няма. Інакш кажучы, у бліжэйшым замежжы такога не сустрэнеш. Таму мы вырашылі адкрыць прадпрыемства,

распавядае Аксана Якуцэвіч, якая на працягу 13-ці гадоў перамяшчаецца на інваліднай калясцы. – Штаны ззаду задзіраюцца, пінжак скоўвае рухі. А спартыўным адзеннем абмяжоўвацца на штодзень не хочацца: усе без выключэння прагнем выглядаць прыгожа. Належу да прыгожай паловы чалавецтва і таму таксама хачу апрацаваць прывабна. Крытэрыі гэты стаіць, канешне, не на першым месцы, але і не на апошнім.

Аксана дзеліцца, што шукала зручны для сябе варыянт адзення нават у магазіне для цяжарных жанчын. Знайшла там

якое будзе шыць адзенне для людзей з інваліднасцю. Плануем запусціць яго ў Гродне ў 2019 годзе.

Валянціна распавядае, што ў лістападзе мінулага года яе каманда атрымала на конкурсе сацыяльных стартапаў SAP UP у Мінску гран-пры. Такім чынам праект па пашыве адаптыўнага адзення атрымаў сродкі на сваю далейшую рэалізацыю.

– Маём пэўную грашовую суму, каб закупіць тканіну, – тлумачыць Валянціна. – Магчыма, штосьці яшчэ застанецца на абсталяванне для прадпрыемства, на арэнду памяшкання.

Валянціна Апановіч – спецыяліст па сацыяльнай працы Гродзенскага дзіцячага хоспіса, супрацоўнік і каардынатар праекта “Коска”.

штаны з завязанай таліяй, аднак усё роўна давялося іх перарабляць, каб атрымаўся больш-менш прыдатны варыянт. Часам дзяўчына бярэ 2 пары джинсаў і “злучае” іх часткі паміж сабой. Такім чынам, сама адаптуе пад сябе адзенне, бо нават не ведае, дзе можна набыць нешта насамрэч зручнае.

– У Беларусі спецыяльнага адзення для людзей з абмежаванымі здольнасцямі не выпускаюць, – заўважае Валянціна Апановіч, супрацоўнік і каардынатар праекта па пашыве адаптыўнага

Члены каманды ўжо прайшлі навучанне па сацыяльным прадпрыемстве, пасля чаго гатовы ўзяцца за працу.

– Захапіліся гэтай ідэяй, таму што разумеем: адаптаваць адзенне цяжэй. Прасцей зрабіць штосьці новае, улічваючы ўсе патрабаванні, чым перарабляць з таго, што ўжо маецца, – падкрэслівае Валянціна.

З УВАГАЙ ДА ПАТРАБАВАННЯЎ

– Трэба прадумаць усё да дробязей, – заўважае каардынатар праекта. –

Вельмі важна падабраць натуральную тканіну, каб цела дыхала. Гэта асабліва прынцыпова для ляжачых хворых. Калі праігнараваць дадзены момант, у чалавека могуць з’явіцца пралежні. Адзенне павінна быць зручным для таго, каб яго надзяваць і здымаць. Гэта важна як для тых, хто знаходзіцца, напрыклад, на пасцельным рэжыме, так і для тых, хто даглядае за такімі людзьмі. Вельмі часта людзям з інваліднасцю даводзіцца ставіць катэтар ці кропельніцу, таму неабходна, каб іх адзежу можна было лёгка расшпіліць у патрэбным месцы. Некаторым цяжка нават расшпіліць гузік. Для іх мы прыдумалі магнітныя заклёпкі, якія зверху будуць імітаваны пад гузікі.

– Для калясачнікаў трэба распрацоўваць лякала так, каб, напрыклад, ззаду на штанах не было карманаў, кнопак, каб нічога лішняга не nelaкоіла, – дадае Вольга Томчык, мадэльер-канструктар. – Каленкі павінны быць з вытчкамі, каб было камфортна сядзець і тканіна ў гэтым месцы не выцягвалася. Каб зручнай было зняць штаны, прыдумалі спецыяльныя патайныя замкі з двух бакоў.

– А яшчэ працу заўважыць, так як

я перамяшчаюся на інваліднай калясцы, у мяне вельмі хутка становяцца бруднымі рукавы, – дзеліцца Аксана. – Асабліва гэта непакоець у слотную непагадзь. Бачу выйсце ў тым, каб у куртку былі, напрыклад, прагумаваныя або здымныя манжэты, каб мець магчымасць іх па неабходнасці пачысціць ці перамяць.

– У будучым будзем улічваць усе пажаданні, –

Эксперыментальная калекцыя адаптыўнага адзення “Святаяннік”

гаворыць Валянціна. – Вядома, не можам ведаць усіх тонкасцей, аднак людзі з інваліднасцю могуць нам нешта падказаць, накіраваць. Калі не будзем

фабрыка, – заўважае мадэльер-канструктар. – І магу сказаць, што не сустрэла ніводнага чалавека, якім б ідэальна ім адпавядаў. А людзі з асаблівасцямі

Аксана Якуцэвіч у 22-гадовым узросце атрымала траўму пазваночніка, пасля чаго не можа хадзіць. Цікавіцца індустрыяй моды. З’яўляецца экспертам у праекце “Коска”.

ведаць сваю мэтавую аўдыторыю, па-сапраўднаму адаптыўнага адзення не атрымаецца.

Каардынатар праекта адзначае, што каманда ўжо мае вопыт у гэтай галіне. Першая эксперыментальная калекцыя адаптыўнага адзення “Святаяннік” выйшла яшчэ да арганізацыі праекта “Коска” ў 2015 годзе. Было пашыта 15 мадэлей для дзяцей, якія знаходзяцца пад апекай Гродзенскага дзіцячага хоспіса, і іх мам.

Валянціна прызнаецца, што некаторыя нюансы высвятляюцца менавіта ў працы з сябе шыцца. Чалавека ўсё можа

нестандартны, пад кожнай з іх трэба падстройвацца.

– На прадпрыемстве адкроем майстэрню, – дадае Валянціна. – Калі чалавеку патрэбна будзе нешта “падагнаць” пад яго, там бясплатна акажуць такую паслугу. Хочам наладзіць працэс так, каб можна было шыць і адразу на месцы папраўляць выраб пад канкрэтнага чалавека.

НА ПЕРСПЕКТИВУ

– Адна з нашых галоўных задач – уладкаваць штат прадпрыемства, беручы на працу людзей з інваліднасцю, – гаворыць каардынатар праекта.

– А як жа спецыяльная адукацыя і вопыт працы? – пытаюся.

– Неабавязкова, – заўважае Вольга. – Шыць на машыны па сілах навучыцца чалавека, які хаця б валодае цяперашнім. Калі ён не падрыхтаваны да гэтай працы, можам навучыць яго пэўным аперацыям. Любы швейны працэс дзеліцца на часткі. Такім чынам, хтосьці будзе шыць каўнер, хтосьці – рукаў... Цудоўна, калі чалавек выкажа жаданне развівацца. Можам навучыць ахвотнага нечаму яшчэ.

– Прыбытак нашага прадпрыемства хочам выдаткоўваць на падтрымку Гродзенскага дзіцячага хоспіса, напрыклад, на закупку медыцынскага абсталявання і медыкаментаў. Менавіта тут усё і пачалося! Дырэктар хоспіса Вольга Вялічка з’яўляецца нашым ідэйным натхняльнікам. Гэта яна падказала выпусціць калекцыю адзення для людзей з інваліднасцю, калі ў 2015 годзе я прыйшла ў хоспіс як валанцёр, – дзеліцца Валянціна. – Наш праект па пашыве адаптыўнага адзення называецца “Коска”. Маём на ўвазе, што ён не аднаразовы: пасля рэалізацыі ставім не кропку, а коску. У планах выпусціць не адну лінію адзення для людзей з абмежаванымі магчымасцямі.

Ангеліна Пакачайла

ма, і так... – у задуманні пагадаецца Валянціна. – У мяне ёсць табліца мерак, па якіх шые

Дзелячыся – здабываем

Кожны год у II Нядзелю Адвэнту ва ўсіх парафіях у Польшчы збіраюцца ахвяраванні на праекты, якімі займаецца Таварыства дапамогі Касцёлу на Усходзе. У ліку тых, хто можа разлічваць на дапамогу, знаходзіцца і Касцёл Беларусі.

Пра вышэйзгаданую дабрачынную дзейнасць і дапамогу сёння распавядае кс. Лешэк Крыжа TChr, дырэктар Таварыства дапамогі Касцёлу на Усходзе.

– Кс. Лешэк, паўсюдна вядома, што заўсёды ёсць над чым працаваць і што ўдасканаліць у “сваім садзе”. Аднак апрача пытанняў, якія трэба вырашыць у лакальным Касцёле, палякі працягваюць дапаможную далонь суседзям.

– Трэба прызнацца, палякі ахвотна дзеляцца з блізімі, любяць дапамагаць.

краінай, якой дапамагалі, і пра гэта забывацца нельга.

– Як і калі ўзнікла ідэя заснавання асобнай арганізацыі, якая б займалася дапамогай Касцёлу на Усходзе?

– Таварыства дапамогі Касцёлу на Усходзе пры сакратарыяце Канферэнцыі епіскапату Польшчы было створана ў 1989 годзе

сясцёр. Ім неабходна была духоўная, арганізацыйная і матэрыяльная дапамога не столькі для сябе, колькі, у першую чаргу, для ўзнікаючых парафіяльных супольнасцей. Такімі былі пачаткі.

– Дапамогу якога тыпу аказвае Таварыства?

– Першапачаткова гаворка ішла, у асноўным, аб рэмонтна-будаўнічых работах. Самым тэрміновым раней было хутка адбудаваць збудаваныя сакральныя аб’екты, каб парафіяне мелі ўласныя месцы для супольнай малітвы.

Аднак больш важным, патрэбным і надалей актуальным нароўні з матэрыяльнай адбудовай быў і застаецца клопат аб душах. Такім чынам, другі тып дапамогі, якую і сёння аказвае Таварыства, – гэта набыццё і перадача рэчаў, патрэбных для літургіі і рознага роду катэхетычнай працы.

Трэці тып дапамогі, таксама вельмі патрэбны, – харчаванне: падтрымка дзіцячых

падчас якой будуюцца адносіны, узнікаюць блізкія сувязі, паўстае сяброўства.

Стараемся дапамагаць у арганізацыі адпачынку для дзяцей і моладзі, а таксама, па меры магчымасцей, ладзіць і падтрымліваць паломніцкую справу. На сёння Таварыства штогод рэалізуе каля 400 праектаў у самых розных сферах жыцця.

– Якую канкрэтную дапамогу аказвае Таварыства ў Гродзенскай дыяцэзіі?

– На працягу многіх гадоў падтрымліваем Касцёл на Гродзеншчыне

іншых набажэнстваў. Стараемся таксама садзейнічаць у абсталяванні катэхетычных класаў, дзе адбываецца навучанне рэлігіі ці сустрэчы для малітоўных груп. Дапамагаем у арганізацыі шматлікіх душпастырскіх праектаў.

Цешыцца, што Каталіцкі Касцёл у Беларусі становіцца ўсё больш жывым і дынамічным. З боку – хоць і з такой невялікай адлегласці, якая раздзяляе Польшчу і Беларусь – добра бачна, што ён жыве і рухаецца наперад.

– У II Нядзелю Адвэнту, калі ў Польшчы збіраюцца ахвяраванні на карысць Касцёла на Усходзе, у Беларусі просяць Бога аб бласлаўленні і патрэбных ласках для дабрадзей і ахвярадаўцаў. У сувязі з гэтым біскуп Гродзенскі Аляксандр Кашкевіч заклікае сваю паству памятаць у малітвах пра ўсіх тых, “хто ў гэце хрысціянскай салідарнасці праз пасрэдніцтва Таварыства прыходзіць з бескарыслівай дапамогай для нашага лакальнага Касцёла”.

– Вялікі дзякуй за тое, што ў Вашым Касцёле існуе такая цудоўная ініцыятыва! Ваша малітва з’яўляецца найлепшай узнёскай і выразам удзячнасці. Гэта прыгожы знак і адначасова дар з Вашага боку! Прыемна ўсведамляць, што калі штосьці аддаём – атрымліваем, калі дзелімся – здабываем.

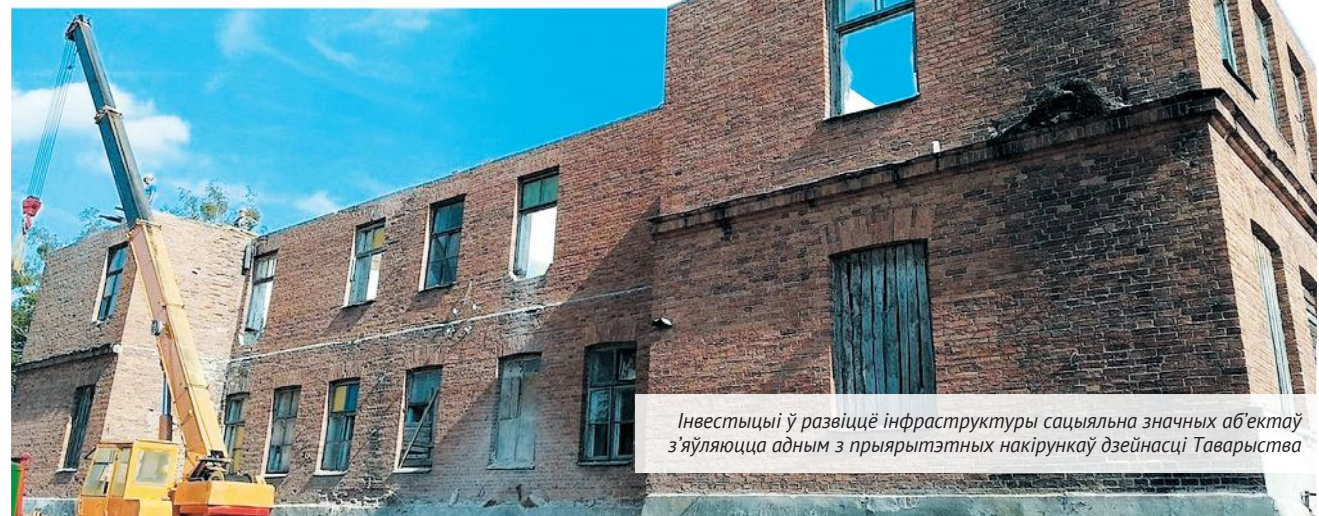
Кс. Юрый Марціноў і Ангеліна Пакачала

Таварыства дапамагае ў правядзенні разнастайных рэлігійных мерапрыемстваў і свят

І асаблівымі адрасатамі гэтай дапамогі з’яўляюцца краіны, размешчаныя за нашай усходняй мяжой. Маю на ўвазе Беларусь, Літву, Расію, Казахстан і многія іншыя. Напэўна, гэта

па ініцыятыве тагачаснага прымаса Польшчы кард. Юзафа Глемпа. Гэта быў адказ мясцовых біскупаў на гістарычны знак часу, якім была “перабудова”, а ў выніку і распад СССР.

Інвестыцыі ў развіццё інфраструктуры сацыяльна значных аб’ектаў з’яўляюцца адным з прыярытэтных накірункаў дзейнасці Таварыства

адбываецца па гістарычных, сямейных прычынах, але, думаю, і з чыста чалавечай і хрысціянскай салідарнасці. Тым больш, мы таксама былі

Тады на суседніх землях пачаў адраджацца таксама Каталіцкі Касцёл. З Польшчы выехала вельмі шмат святароў і манаскіх

дамоў, дамоў самотнай маці і дамоў састарэлых, грамадскіх цэнтраў, кухняў для бедных. Гэта служыць, перш за ўсё, інтэграцыі людзей,

ў справе абсталявання святынь адпаведнай мэбляй, гукавой сістэмай, літургічнымі прыладамі для цэлебрацыі св. Імшы ці

Некалькі разоў у год на вялікія святыя я прыязджаю на сваю малую радзіму – у аграгарадок Рэпля Ваўкавыскага раёна. Заўсёды прыходжу ў касцёл, каб памаліцца і падзякаваць Пану Богу, што жывая мама, што маю куды і да каго прыехаць.

Апошні раз была ў святыні на Вялікдзень. Касцёл Імя Найсвяцейшай Панны Марыі заўсёды меў прывабны знешні выгляд, аднак унутраны стан патрабаваў рамонт. Я была вельмі ўражана, калі наведла касцёл падчас урачыстасці Усіх Святых, была зачаравана знешнім убранствам святыні. Цяжка верылася, што з касцёлам за такі прамежак часу адбыліся такія кардынальныя змены. Святыня мела прыцягальны выгляд: прыгожая, свежая. Усё, што знаходзілася ў касцёле, заззяла, нібыта заварыла і ажыло. Адноўленыя алтары выглядалі цудоўна. Усе дэкарацыі былі падбраны з любоўю, адпавядалі адно аднаму, рабілі касцёл утульным.

Адразу адчулася, колькі сіл і намаганняў уклалі ў гэтую працу парафіяне на чале з мясцовым пробашчам кс. Паўлам Стволам. Лічу, што святар з’яўляецца сапраўдным пастырам, пакліканым Богам. Ужо на працягу 4-ох гадоў ён апекуецца парафіяй у Рэплі, з’яўляецца ініцыятарам шматлікіх змен у касцёле, што датычаць аднаўлення святыні.

Дзякую ўсім людзям, якія разам з кс. Паўлам прычыніліся да рамонтнага касцёла, кожны дзень крок за крокам аднаўлялі і ўпрыгожвалі яго, а таксама парафіянам за складзеныя імі ахвяры.

Трэба зазначыць, што мясцовыя вернікі маюць яшчэ мноства задумаў. У хуткім часе плануецца праца на тэрыторыі касцёла. На сённяшні дзень галоўная мэта – аднавіць вежы, бо святыня з’яўляецца візітнай карткай аграгарадка Рэпля. Дай Бог сіл і натхнення! Спадзяюся, што да наступнага майго прыезду касцёл стане яшчэ больш прыгожым.

Бог сіл і натхнення! Спадзяюся, што да наступнага майго прыезду касцёл стане яшчэ больш прыгожым.

Аліна, парафіянка з Ваўкавыска

Catholic.by

У Аўстрыі святкуюць 200-годдзе калядкі “Ціхая ноч”

З гэтай нагоды прадстаўнікі хрысціянства, ісламу, юдаізму і будызму сустрэліся ў Оберндорфе – месцы, дзе ўпершыню прагучала слаўная калядка, каб разам маліцца за мір.

“Гэты твор павінен з’яднаць нас усіх, – падкрэслілі ўдзельнікі малітоўнай сустрэчы. – І хоць ніводзін радок з песні не ўтрымлівае слова «мір», але паўсюль, дзе выконвалася гэтая калядка, яна нагадвала, што жыццё ў падзелах ды варожасці не з’яўляецца годным чалавека”.

Вядомая калядка “Ціхая ноч”, якая ўпершыню прагучала ў 1818 годзе, ужо 2 сотні гадоў перадае таямніцу Божага Нараджэння. З нагоды яе юбілею ў Оберндорфе адкрыўся абноўлены музей “Ціхай ночы”, чыгунка ў Зальцбургу надала аднаму са сваіх электрацягнікоў аднайменную назву, а аўстрыйская пошта выпусціла адмысловую марку.

“100 шопак” у Ватыкане

Захавана традыцыйная міжнародная выстава “100 шопак”, якой нагадала закрыццё. Яе мэта заключаецца ў ўратаванні ад забыцця італьянскага звычайна будаваць бэтлеемскія стаенкі.

“Мы ішчаслівыя, таму што для нас найважнейшае – каб ініцыятыва працягвалася. Апошнім разам удалося прадставіць 152 шопкі з 42-х краін і ўсіх рэгіёнаў Італіі. Экспануем традыцыйныя, дэкаратыўныя, а таксама фантазёрскія стаенкі, зробленыя, напрыклад, з прадметаў штодзённага ўжытку”, – адзначыла Марыякарла Мэнаглія, дырэктар таварыства “Rivista delle Nazioni”, якое ўжо больш за 40 гадоў арганізуе экспазіцыю.

CatholicNews.by

Завяршылася акцыя “Папа для Украіны”

Спецыяльна да гэтай нагоды быў прымеркаваны візіт у Кіеў кард. Пітэра Тарксана, прэфекта Дыкастэрыі па служэнні інтэгральнаму развіццю чалавека. Прадстаўнік Святога Пасаду засведчыў аб блізкасці папы Францішка з украінскім народам.

За 2 гады гуманітарнай ініцыятывы ахвяры вайны на ўсходзе краіны атрымалі фінансавую падтрымку ў памеры 16 мільёнаў еўра. Дзякуючы грашовым сродкам, сабраным у касцёлах Еўропы, і рэсурсам з асабістага фонду Папы дапамагчы атрымалася каля 16-ці тысячам патрабуючых.

Якія галоўныя заданні святара ў сучасным свеце?

Першая з задач сучаснага святара – прысутнічаць у жыцці тых, да каго яго пасылае Хрыстос. Мэтай гэтай прысутнасці ў свеце з’яўляецца евангелізацыя, г. зн. распаўсюджванне Добрай Навіны і вядзенне людзей да Бога, каб яны маглі захапіцца Хрыстом, Яго словамі і ўчынкамі, каб дастасоўвалі сваё жыццё да біблейных наказаў. І каб так сталася, а словы не засталіся толькі словамі, трэба каб Евангелле дайшло да свядомасці чалавека, а чалавек сваёй свядомасцю прытуліўся да Бога і слова. Евангелізацыя патрабуе ад святара мужнасці, каб увесць час нанова супастаўляць сябе з вучэннем Езуса і – на прыкладзе Месіі – ісці да людзей найперш для таго, каб моўчкі любіць. Толькі бачная і ахвярная любоў святара садзейнічае таму, што людзі паслухаюць яго, а не маладых ідэалагаў ці цыннічных дэмаралізатараў.

Другой важнай задачай сучаснага святара з’яўляюцца паглыбленыя пастырскія адносіны, а асаблівым чынам уменне такога падбору слоў і аргументаў, каб слухач меў толькі 2 магчымасці: зразумець і прыняць Бога і слова ці зразумець і адкінуць яго. Не павінен мець 3-га варыянта: не зразумець Евангелле. Не можа ўзнікаць і 4-га, калі чалавек застаецца з ілюзіяй, што не Бог, а ён сам мае рацыю. Прыкладам такога эфектыўнага абвешчання Слова з’яўляецца Хрыстос, які камунікаваў і аргументаваў так проста і ясна, што Яго разумелі нават няграматныя, і адначасова гаварыў так дакладна, што кніжнікі і фарысеі не маглі абвінаваціць Яго ў якой-небудзь памылцы. Таму задача святара – спалучэнне мовы Бібліі і вучэння Касцёла з магчымасцямі ўспрыняцця і гарызонтамі мыслення сучаснай аўдыторыі. Кожнаму неабходна слова, дастасаванае менавіта да яго.

Трэцяя задача сучаснага святара – гэта асабліва адчувальнасць да людзей бедных матэрыяльна, маральна і духоўна, а таксама да пакрыўджаных, залежных, прыгнечаных, бездапаможных. Бяздольнаму чалавеку патрэбны не толькі хлеб ці вопратка, але таксама слова суцяшэння, усмешка, прыязны жэст, у якім выражаецца эмпатыя. Яму неабходна кропля любові і зычлівасці, адчування, што ён не адзінокі, што нехта прагне раздзяліць з ім цяжар.

Не менш важным зададзеным з’яўляецца таксама ўмацаванне моцных, каб заставаліся ў прызнанні з Богам і з людзьмі, бо трыманне ў добрым – нялёгкае справу. Эфектыўная работа святара ўплывае на свядомасць сучасных людзей. Таму ён павінен добра адчуваць свет, у якім жыве, але не паддавацца яму; павінен валодаць вопытам жыццёвых і духоўных “тонаў” сучаснага жыцця, яго адценняў, а таксама тонкасцей. І, перш за ўсё, канешне павінен заставацца святаром Хрыста.

Кс. Ян Кузюк
Паводле *grodzenskiy.by*

БЛАСЛАЎЛЁНЫ ЗАКРЫІСТЫЯНІН

Папа Францішак апублікаваў дэкрэт аб гераічнасці цнот і пацвярджэнні спрадвечнага культу (т. зв. раўназначная беатыфікацыя) Слугі Бога Міхала Гедройца. Гэта азначае ўключэнне яго ў літургічны календар і дае дазвол на ўшанаванне новага бласлаўленага ў месцах, звязаных з яго жыццём і дзейнасцю.

КУЛЬГАВЫ

Бл. Міхал Гедройц нарадзіўся каля 1425 года ў мястэчку Гедрайчай недалёка Вільнюса (Літва). Паходзіў з сям’і літоўскіх князёў.

Быў невысокі, хвалявіты, хадзіў на мыліцах. На падставе пазнейшага даследавання рэліквій было ўстаноўлена, што адна яго нага была працейшая за другую. З-за

застацца “малым”, таму стаў братам. У 1461 годзе распачаў навучанне на факкультэце гуманітарных навук Кракаўскай Акадэміі, якую скончыў са ступенню бакалаўра тэалогіі.

Будучы закрыстыянінам у касцёле св. Марка ў Кракаве, бласлаўлены шмат часу прысвячаў сузіранню Мукі Хрыста. Маліўся галоўным чынам перад вялікім распяццем і перад

дакараў іх, або пакорна казаў: “Гэта вядома толькі Богу. Ласку прарочання Ён

Бл. Міхал Гедройц, які пакорна служыў таямніцы Эўхарыстыі, з’яўляецца заступнікам сяціёр ядзвіжанак вавельскіх (Кангрэгацыя Сяціёр св. Каралевы Ядзвігі Служак Хрыста Прысутнага). Манахіні, якія маюць пры касцёле св. Марка ў Кракаве свой дом, прынялі ад Ордэна Канонікаў Рэгулярных, да якога належаў бласлаўлены, характэрны белы хабіт са знакам чырвонага сэрца з крыжам.

гэтага хлопца называлі “кульгавым”, таму ён цяпеў з самага дзяцінства – не толькі фізічна, але і псіхічна.

Дзякуючы досведу свайго калецтва дасяпаў да глыбокага разумення Мукі Хрыста і спачування пакутуючым людзям. У маладосці вырабляў посуд, у якім прыносілі хворым Найсвяцейшы Сакрамант. Пазбягаючы людзей, шмат часу прысвячаў на малітву.

АДМОВІЎСА АД ЗЯМНЫХ УШАНАВАННЯЎ

У 1460 годзе Міхал Гедройц, будучы ўжо ў сталым узросце, уступіў у Ордэн Канонікаў Рэгулярных ад Пакуты ў Быстрыцы

абразом Найсвяцейшай Панны Марыі, які пазней назваў абразом Маці Божай Гедройцавай.

Аднойчы Хрыстос, умацоўваючы манаха ў самаўтаймаванні і болю, звярнуўся да яго з крыжа: “Будзь цяплівы ажно да смерці – і атрымаеш карону славы”. Адзін з братаў, сведка незвычайнага здарэння, паведаміў пра гэта іншым, аднак бр. Міхал не хацеў нічога каментаваць і толькі перад смерцю расказаў усё свайму спаведніку.

УСПРЫМАЛЬНЫ ДА ЛЮДСКОГА ЦЯРПЕННЯ

Пан Бог адарыў Міхала Гедройца прароцкім духам

Падчас урачыстасці ўнясення рэліквій бл. Міхала Гедройца ў касцёл у Быстрыцы

(сёння тэрыторыя Астравецкага раёна). Праз некалькі месяцаў быў скіраваны ў кляштар у Кракаве (Польшча), дзе праз некалькі час склаў манаскія абяцанні. У сувязі са сваім княжэцкім паходжаннем, нягледзячы на калецтва, мог атрымаць святарскія пасвячэнні, аднак захацеў

і ласкай здзяйсняць чуды. Хворыя натоўпамі ішлі да яго. Лічачы манаха “сябрам Бога”, людзі прасілі яго аб заступніцкай малітве, а той выпрошваў для іх чудаўныя ласкі княжэцкім паходжаннем, нягледзячы на калецтва, мог атрымаць святарскія пасвячэнні, аднак захацеў

вельмі шкадаваў, што такім чынам засмуціў тую жанчыну.

Бл. Міхал меў шчодрое і пакорлівае сэрца. Калі атрымліваў міласціну, перадаваў яе ўбогім ці на патрэбы кляштара і касцёла, нічога не пакідаючы сабе. Жыў у глыбокай аскезе: часта еў толькі хлеб

часам удзяляе толькі вялікім сваім умілаваным, я ж вялікі грэшнік”.

Бр. Міхал баяўся каго-небудзь засмуціць. Калі адна маці спыталася ў яго пра далейшыя поспехі сваіх сыноў, доўга маўчаў. І толькі з-за таго, што тая моцна прасіла, адказаў, што адзін яе сын стане ксяндзом, а другі скончыць жыццё на абочыне. Прадказанне збылося, аднак ён

з соллю, быў вегетарыянец. Практыкаваў бічаванне цела – часта яго знаходзілі пабітым, што прыпісвалі ўздзеянню злога духа. Строгі лад жыцця з часам прывёў да знясілення арганізма і праблем са здароўем.

Калі жыццё манаха падыходзіла да канца, пастрыў пробашча і братаў, якія сабраліся ля ложка, каб прабачылі яму правіны і маліліся за яго. А на просьбу настаўцы пакінуць братам збаўчую навуку, перш за ўсё, параіў ім любоў, гаворачы: “Дзе гэта ёсць, там і Пан Бог ёсць. Бог ёсць Любоў, і хто жыве ў любові, жыве ў Богу, а Бог – у ім”.

Памёр 4 мая 1485 года ў арэале святасці. Пахаваны ў касцёле св. Марка, дзе на працягу многіх гадоў жыў і працаваў. Спачывае ў прэзбітэрыі каля ўваходу ў касцёл. На адной з фігурак, захаваў у гэтай святynie, бласлаўлены мае непрапарцыянальна доўгія далоні. Такім сімвалічным чынам майстар хацеў паказаць, што рукі бл. Міхала Гедройца былі поўныя дабрыні і міласэрнасці, якімі ён пры жыцці шчодро дзяліўся.

КУЛЬТ ТРЫВАЎ НЕПАРЫЎНА

Адразу ж пасля смерці бр. Міхала праз яго заступніцтва пачалі адбывацца шматлікія чуды. Іх была такая вялікая колькасць, што пачалі складаць спіс. Аднак распачатыя намаганні аб узнясенні манаха да хвалы алтара не скончыліся

поспехам, таму што Святая Канцыялярыя з дазволу папы Урбана VIII выдала пастанову, якая абавязвала адмову яго публічнага культу. Гэтым паспрыў таксама роспуск ордэна, да якога належаў манах.

Нягледзячы на тое, культ бл. Міхала Гедройца не знік. Яго аднаўленню садзейнічаў шматгадовы рэктар кракаўскага касцёла св. Марка кс. праф. Вацлаў Свежаўскі, пазнейшы біскуп Сandomірскі. У 1985 годзе намаганнямі святара была падрыхтавана 10-гадовая навінна да Міхала Гедройца. 11 мая таго ж года была адпраўлена ўрачыстая св. Імша ў намеры хуткай беатыфікацыі манаха. У 1998 годзе адбылося ўрачыстае закрыццё інфармацыйнага працэсу на дыяцэзійным узроўні ў справе зацвярджэння культу бр. Міхала, а ў 2001 годзе Апостальская Сталіца выдала дэкрэт “Nihil obstat”, які выражаў згоду на паўторнае распацацце яго беатыфікацыйнага працэсу.

У 2017 годзе галоўны пастулатар падаў “positio”, неабходнае для далейшай беатыфікацыйнай працэдуры. Пасля знаёмства з гэтым дакументам Кангрэгацыя па справах кананізацыі перадала прапанову пацвярджэння культу для заключэння Святому Айцу. 8 лістапада 2018 года папа Францішак пацвердзіў спрадвечны культ, здзяйсненнячы т. зв. раўназначную беатыфікацыю. Яна прымяняецца ў сітуацыях, калі існуе доўгачасовы, спонтанны культ дадзенай асобы, але правядзенне кананічнага працэсу немагчымае з-за недахопу дастатковых гістарычных крыніц.

ШАНУЕМЫ Ў БЕЛАРУСІ

Памяць пра бл. Міхала Гедройца жыве не толькі ў Польшчы і Літве. У 2017 годзе рэліквіі бласлаўленага былі ўнесены ў касцёл Узвышэння Святога Крыжа ў Быстрыцы. Бл. Міхал паходзіў з гэтых земляў. Дзякуючы з’яўленню яго рэліквій у святynie вернікі атрымалі новага заступніка. Сваю штодзённую насць і просьбы яны з даверам даручаюць Богу праз заступніцтва бласлаўленага, звяртаючыся да яго ў розных патрэбах душы і цела.

Кінга Красіцкая

НАВІНЫ

2 НОВЫЯ ПРЭЗБІТЭРЫ І 1 ДЫЯКАН У ГРОДЗЕНСКИМ КАСЦЁЛЕ!

Пасвячэнні прэзбітэрату атрымалі дк. Раман Вайцяховіч і дк. Эрнэст Мікалайчык, пасвячэнне дыяканату – кл. Віталій Валюк. Урачыстасць узначаліў у катэдральным касцёле св. Францішка Ксаверыя пастыр Касцёла на Гродзеншчыне кс. бп Аляксандр Кашкевіч.

У хуткім часе новапрэзбітэры ўзначалілі прыміцыйныя св. Імшы ў родных парафіях. Кс. Раман Вайцяховіч – у парафіі Божай Міласэрнасці ў Гродне, кс. Эрнэст Мікалайчык – у парафіі Узвышэння Святога Крыжа ў Лідзе.

БІСКУПСКІЯ ВІЗІТЫ

З нагоды Сусветнага дня бедных біскуп Гродзенскі Аляксандр Кашкевіч разам з дырэктарам “Карытас” Гродзенскай дыяцэзіі кс. д-р. Раманам Рачко наведаў Дом начнога прабывання для асоб без пэўнага месца жыхарства ў Гродне. У рамках візіту патрабуючы атрымалі матэрыяльную і духоўную дапамогу.

Кс. бп Аляксандр асвятціў новы будынак Дома міласэрнасці ў Каменцы (дэканат Шчучын), пад апекай якога знаходзяцца хворыя і пажылыя людзі. У дыяцэзіяльным санктуарыі Маці Божай Каралевы Нашых Сем’яў у Тракелях (дэканат Воранава) іерарх асвятціў табернакль.

КУЛЬТУРНЫЯ ПАДЗЕІ

З нагоды літургічнага ўспаміну св. Цэцыліі ў шматлікіх парафіях дыяцэзіі былі арганізаваны канцэрты. У смаргонскім араторыі імя св. Яна Боско пры парафіі св. Міхала Арханёла адбыўся VIII музычны фестываль “Цэцыліяда-2018”. Там жа пазней прайшло свята, прысвечанае ўрачыстасці Хрыста, Валадара Сусвету. У парафіі св. апостала Якуба ў Цудзенішках (дэканат Ашмянны) быў арганізаваны канцэрт семінарыяльнага гурта “AVE”.

Даследчык Уладзімір Ляўшук выступіў у касцёле св. Францішка Ксаверыя ў Гродне з дакладам на тэму мэблі айцоў езуітаў, якая знаходзіцца ў катэдрах.

У шматлікіх парафіях дыяцэзіі па традыцыі прайшлі Андрэйкі (забавы перад распачаццем Адвэнту).

ДЫЯЦЭЗІЯЛЬНЫЯ ДУШАПАСТЫРСТВЫ

Група прадстаўнікоў Душпастырства чыгуначнікаў Гродзенскай дыяцэзіі на чале з душпастырам а. Эдуардам Пяцельчыцам CSSR прыняла ўдзел ў XXXV Пілігрымцы чыгуначнікаў на Яснай Гары (Польшча). З нагоды літургічнага ўспаміну св. Кацярыны Александрыйскай, апякункі супольнасці, члены Душпастырства чыгуначнікаў Гродзенскай дыяцэзіі сустрэлася ў парафіі Найсвяцейшага Адкупіцеля ў Гродне.

Тыдзень талентаў арганізавала душпастырства моладзі “OPEN”. Члены супольнасці мелі магчымасць падзяліцца сваімі здольнасцямі ў вобласці кулінарыі, рукадзелля, літаратурнага, музычнага і выяўленчага мастацтва.

АДНЫМ РАДКОМ

- Выпускнікі Гродзенскай вышэйшай духоўнай семінарыі 2005 года сустрэліся на супольнай малітве ўдзячнасці за дар святарства ў парафіі Нараджэння Найсвяцейшай Панны Марыі ў Кемелішках (дэканат Астравец).
- Чарговы дзень засяроджання святароў, якія служаць у Гродзенскай дыяцэзіі, адбыўся ў лідскай парафіі Святой Сям’і.
- Літургічная служба алтара павялічылася ў парафіях св. апосталаў Пятра і Паўла ў Іўі, св. Тэрэзы Авільскай у Шчучыне і Святога Духа ў Гродне.
- Прэзентацыя першага поўнага афіцыйнага рыма-каталіцкага выдання Новага Запавету на беларускай мове адбылася ў Навагрудскай раённай бібліятэцы.
- “Карытас” Гродзенскай дыяцэзіі распачаў традыцыйную дабрачынную акцыю “Вігілійная свечка”.

Агляд навін падрыхтаваны на аснове інтэрнэт-старонкі grodzensis.by.

АНОНСЫ

ТРАКЕЛЬСКИ САНКТУАРЫЙ АБ’ЯЎЛЯЕ КОНКУРС!

Дыяцэзіяльны санктуарый Маці Божай Каралевы Нашых Сем’яў у Тракелях аб’яўляе конкурс на лепшы верш, песню ці відэаролік на тэму “Маці Божая Тракельская, вядзі нас за сабой”.

Конкурс праводзіцца ў 3-ох узроставых групах:

- дзеці (да 16-ці гадоў);
- моладзь (ад 16-ці да 30-ці гадоў);
- дарослыя (ад 30-ці гадоў).

Свае творы можна дасылаць да 2 лютага 2019 г. на электронную скрыню trokiele@tut.by або па пошце на адрас: в. Тракелі, вул. Лідская, д. 61А, 231372, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць – а таксама ў асабістых паведамленнях у сацыяльных сетках: vk.com/sanctuarytrokeli, instagram.com/sanktuariymatsi. Работы неабходна суправадзіць подпісам, указаўшы сваё імя, прозвішча, узрост і адрас пражывання.

Пасля падвядзення вынікаў у тракельскім санктуарыі адбудзецца св. Імша ў інтэнцыі ўсіх удзельнікаў конкурсу, якую ўзначаліць біскуп Гродзенскі Аляксандр Кашкевіч.

Лепшыя творы будуць надрукаваны ў спецыяльна выдадзенай з гэтай нагоды кнізе.

УДЗЕЛЬНІКІ ПІЛІГРЫМКІ ГРОДНА–РОСЬ І ВАЛАНЦЁРЫ ДЫЯЦЭЗІЯЛЬНАГА ДНЯ ДЗІЦЯЦІ ЗАПРАШАЮЦА НА АПЛАТКАВУЮ СУСТРЭЧУ

Спатканне адбудзецца 26 снежня ў гродзенскай парафіі Беззаганнага Зачацця Найсвяцейшай Панны Марыі (мікрааён Паўднёвы).

Праграма:

- 19.00 – св. Імша ў інтэнцыі ўдзельнікаў пілігрымкі, валанцёраў і ахвярадаўцаў;
- 20.00 – дзяленне аплаткай, салодкі пачастунак у дольным касцёле.

У праграме сустрэчы запланавана віншавальная частка з нагоды свят Божлага Нараджэння і спеў калядак.

Падрабязная інфармацыя па тэлефоне: (8 029) 784-05-72, кс. Юрый Марціновіч.

ГРОДЗЕНСКАЯ ДЫЯЦЭЗІЯ РЫХТУЕ АЛЬБОМ ПРА ГІСТОРЫЮ ПРЫДАРОЖНЫХ КРЫЖОЎ

Працягваецца збор матэрыялаў, неабходных для рэалізацыі праекта!

Нярэдка ў калектыўнай памяці мясцовых жыхароў клапатліва захоўваюцца і перадаюцца з пакалення ў пакаленне цікавыя і ўзрушальныя гісторыі, звязаныя з асобнымі крыжамі.

У сувязі з гэтым вернікі Гродзенскай дыяцэзіі запрашаюцца да збору і перадачы ўсякай інфармацыі, якая датычыць крыжоў, што знаходзяцца на тэрыторыі іх парафій. Гэта могуць быць, напрыклад, архіўныя дакументы, успаміны і сведчанні парафіян, сучасныя ці гістарычныя здымкі.

Матэрыялы неабходна асабіста дастаўляць у дыяцэзіяльную курыю ў Гродне (можна перадаваць праз сваіх душпастыраў) або дасылаць на электронны адрас: grodzensis@gmail.com, пазначыўшы тэму ліста як “Прыдарожныя крыжы”.

У сувязі з судовым працэсам у Касцёльным судзе Гродзенскай дыяцэзіі, **спадара Шыдлоўскага Генадзія Эдуардавіча**, які 22 жніўня 1998 года ў парафіяльным касцёле Беззаганнага Зачацця НПМ у Гродне ўзяў шлюб **са спадарыняй Арыставай Ірынай**, просім з’явіцца ў сядзібу суда ў Гродне: **вул. К. Маркса, 4, або патэлефанаваць: (8-0152) 75-64-37.**

Чытачоў, якія ведаюць адрас пражывання ці іншую інфармацыю аб месцы знаходжання Шыдлоўскага Генадзія Эдуардавіча, просім паведаміць у Касцёльны суд.

У малітве ўспамінаем памерлых душпастыраў:

- 6 снежня 2001 г.** – кс. прэлат Алаізіў Тамковіч, *проб. Астравец*;
- 9 снежня 1942 г.** – кс. Ян Селевіч, *проб. Варняны*;
- 9 снежня 1958 г.** – кс. Ян Славінскі, *проб. Поразава*;
- 13 снежня 1997 г.** – кс. Юзаф Рагінскі, *проб. Лаздуны*;
- 14 снежня 2006 г.** – кс. прэлат Мар’ян Шчэнсны, *праф. Гродзенскай ВДС*;
- 16 снежня 1975 г.** – а. Аркадзь Вальтась OFMConv., *проб. Гродна*.

Каляндар падзей

2 снежня

І Нядзеля Адвэнту.
Пачатак новага літургічнага года.
Заахвочваем да набожнага і цвярозага перажывання гэтага перыяду.

3 снежня

Успамін св. Францішка Ксаверыя, прэзбітэра.

5 снежня

Гадавіна асвячэння катэдральнай базілікі ў Гродне.

7 снежня

Успамін св. Амброзія, біскупа і доктара Касцёла.

8 снежня

Урачыстасць Беззаганнага Зачацця Найсвяцейшай Панны Марыі.

9 снежня

ІІ Нядзеля Адвэнту.
Дыяцэзіяльны дзень малітвы за ўсіх дабрадзеяў Касцёла.

13 снежня

Успамін св. Люцыі, панны і мучаніцы.

14 снежня

Успамін св. Яна ад Крыжа, прэзбітэра і доктара Касцёла.

Праграмы каталіцкай рэдакцыі

“Голас Евангелля”

Разважанні над Божым словам.
Выходзіць на Першым нацыянальным канале Беларускага радыё кожную нядзелю ў 8.00 у Гродне на 96,9 FM, у Свіслачы на 100.8 FM.

Навіны з Ватыкана па-беларуску

Радыёвяшчанне з Апостальскай Сталіцы.
Штодзённа ў 22.10 на 98,1 FM – у Гродне, Ваўкавыску, Шчучыне, Лідзе, Мастоў і побач з гэтымі гарадамі; на 99,2 FM – у Брэсце і побач з ім; у 20.00 на кароткіх хвалях 6185 і 11715 кГц.; у 20.00 і 6.20 на спадарожніку “Eutelsat Hotbird 13” на канале “Radio Vaticana Telepace”.
Кожную нядзелю ў 8.55 на хвалях Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё і на Канале “Культура” Беларускага радыё.
У інтэрнэце на старонцы vatican.by.

Ружанцовыя інтэнцыі

Снежань

Каб людзі, уцягнутыя ў залежнасць алкагалізму, наркаманіі і ў іншыя “язвы” нашага грамадства, усвядомілі зло свайго жыцця і вярнуліся да Пана.

Дзіцячы
кутозакЗнайдзіце месца
ў сваіх сэрцах

Прывітанне, Маленькі Чытач! Сёння прапаную паравжаць на вельмі сур'эзную і балючую тэму. У нашым свеце шмат людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Хтосьці з іх не можа хадзіць, хтосьці – гаварыць. Ёсць і тыя, хто, здавалася б, не можа нічога. Як жа гэтым “асаблівым” людзям жывецца ў свеце?

Насамрэч, вельмі цяжка. Нават блізкія і родныя не заўсёды могуць ім дапамагчы. Таму такім людзям вельмі патрэбна не толькі наша спачуванне, але і наша падтрымка. А яшчэ яны моцна прагнуць, каб да іх адносіліся як да роўных.

З гэтай нагоды хачу распавесці Табе, дарагі Дружа, прытэсць пра асаблівае кацяня і асаблівага хлопчыка.

Прадавец адной невялікай крамы прымацаваў ля ўваходу аб'яву: “Прадаюцца кацяняты”. Аднойчы ў краму ўвайшоў хлопчык. Ён няспела спытаўся аб цане на кацянят.

– Каштуюць ад 30-ці да 50-ці рублёў, – адказаў прадавец.

– У мяне толькі 2 рублі цяпер, – сумна сказаў хлопчык. – А ці можна мне толькі зірнуць на іх?

Прадавец усміхнуўся і дастаў кацянят. Апынуўшыся на волі, кацяняты жвава заварушыліся. Толькі адзін з іх адставаў ад усіх і некалькі дзён падцягваў заднюю лапку.

– Скажыце, а што з гэтым кацянём? – спытаў хлопчык.

Прадавец адказаў, што той мае дэфект лапкі, які

застанеца на ўсё жыццё. Тады хлопчык чамусьці вельмі захаляваўся.

– Вось яго я і хацеў бы набыць, – упэўнена сказаў ён.

– Ты смяешся? – здзіўлена прадавец. – Гэта ж хворое кацяня! Навошта яно табе? Зрэшты, калі ты такі міласэрны, то забірай дарма. Я табе яго і так аддам.

– Не, я не хачу браць дарма! Гэтае кацяня каштуе роўна столькі ж, колькі і іншыя. Гя гатовы заплаціць поўную цану. Я прынясу Вам грошы пазней, – цвёрда дадаў хлопчык.

Сэрца прадаўца завагалася.

– Сыноч, ты проста не разумееш усяго, – асцярожна дадаў ён. – Гэты небарака ніколі не зможа бегаць, гуляць і скакаць, як іншыя кацяняты.

Пры гэтых словах хлопчык стаў заварочваць калашыну, каб прадавец мог убачыць: замест левай нагі ў яго быў металічны пратэз.

– Я таксама ніколі не змагу бегаць і скакаць. І гэтаму кацяняці патрэбна хтосьці, хто б яго разумёў і падтрымліваў, – дрыжачым голасам вымаўляў хлопчык.

Вочы дарослага чалавека напоўніліся слязмі. Крыху памаўчаўшы, прадавец прымусіў сябе ўсміхнуцца.

– Сыноч, я буду майціца, каб ва ўсіх кацянят былі такія ж спагадлівыя гаспадары, як ты, – сказаў ён.

Няхай сардэчнасць гэтага хлопчыка будзе прыкладам для Цябе, Маленькі Чытач. Памятай, што вакол шмат асаблівых людзей, якім вельмі патрэбны Тваё разуменне і падтрымка. Не бойся стыніцца і затрымацца каля іх. Знайдзі для такіх людзей месца ў сваім сэрцы.

Заданне: падзякуй Пану Богу за сваё здароўе і памаліся за людзей з абмежаванымі магчымасцямі; падчас нядзельнай св. Імшы ахвяруй Усявышняму свае добрыя ўчынкi ў адносінах да такіх людзей.

Ганна Паўлюкевіч, член Асацыяцыі Марыі Успамогі Вернікаў са Сморгоні

Ад шчырага сэрца

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Вітку
з нагоды Імянін перасылаем сардэчныя пажаданні: шчодрых Божых ласкаў, дароў Святога Духа, шмат сіл і цягліваасці, радасці і аптымізму на кожны дзень. Члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам з Воранава

Паважанаму Айцу Андрэю Агелю
з нагоды Імянін складаем найлепшыя пажаданні. Няхай добры Бог адорвае Вас шчодрымі ласкамі, а святы Заступнік няспынна моліцца за Вас перад Божым тронам. Жадаем здароўя, сілы, стойкасці, непахіснай веры і надзеі. Члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам з Ліды

Паважаным Айцам Андрэю Врублёўскаму і Андрэю Ядкоўскаму
з нагоды Імянін жадаем добрага здароўя, радасці, сіл, нязгаснага запалу ў душпастырскай працы. Няхай Святы Дух ніколі Вас не пакідае, Маці Божая моцна трымае за руку, а святы Заступнік заўсёды будзе побач і дапамагае годна перажываць кожны дзень. Члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам з парафіі Гродна-Дзевятоўка

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Казлоўскаму
з нагоды Імянін шчыра жадаем моцнага здароўя, душэўнага супакою, штодзённай радасці, людской добразычлівасці і мноства Божых ласкаў на кожны дзень жыцця. Няхай Езус Хрыстус заўсёды і ва ўсім Вам дапамагае, а Святы Дух шчодро адорвае сваімі дарами. Парафіяне з капліцы ў Масалінах

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Кеўлюку
з нагоды Імянін сардэчна жадаем апекі Найсвяцейшай Маці, шчодрых Божых ласкаў, дароў Святога Духа, шмат сіл і здароўя ў рэалізацыі Божых планаў, а таксама зычлівых і добрых людзей на святарскім шляху. Парафіяне з Ішчолна

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Казлоўскаму
з нагоды Імянін перасылаем букет найлепшых пажаданняў: здароўя, душэўнага

супакою, апекі Найсвяцейшай Маці і святога Заступніка. Няхай міласэрны Бог адорвае Вас сваім бласлаўленнем, а Найсвяцейшая Маці атуляе плашчом міласэрнасці. Парафіяне з Малой Бераставіцы

Паважанаму Ксяндзу Пробашчу Яўгену Учкурнісу
з нагоды Дня нараджэння шчыра жадаем апекі Маці Божай, шчодрых дароў Святога Духа і Божых ласкаў. Няхай Пан асвятчае Ваш жыццёвы шлях, узмацняе сэрца, каб прамоўленае Вамі Слова становілася моцай нашай веры, дадае сілы, каб вытрымалі ўсе цяжкасці ў будаванні касцёла. Дзякуем за спагадлівасць, клопат аб парафіянах і святыні, мудрыя казанні і за добрае сэрца. Дзякуем Вашай маме за сына святара. Апостальства “Маргарытка” і вернікі з парафіі св. Яна Паўла II у Сморгоні

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Радзевічу
з нагоды Імянін сардэчна жадаем моцнага здароўя, шчодрага плёну ў працы на ніве Пана, а таксама Божай дапамогі на нялёгкім святарскім шляху, апекі Найсвяцейшай Маці на кожны дзень і добразычлівых людзей побач. Парафіяне і члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам з Бярозаўкі і Мінойтаў

Паважанаму Ксяндзу Пробашчу Здзіславу Пікулу
з нагоды Імянін сардэчна жадаем душэўнага супакою, цягліваасці, моцнага здароўя, доўгіх гадоў жыцця, поспехаў у душпастырскай працы і шчодрых Божых ласкаў. Мы ўдзячны Пану Богу за тое, што ў нас служыць шчыры ў малітве і ў працы святар, які вучыць быць сапраўднымі хрысціянамі і заўсёды гатовы прыйсці на дапамогу. Дзякуем за паслугу ў нашай парафіі, мудрыя казанні, цягліваасць, клопат пра людзей, а Вашай маме – за сына святара. Вернікі з парафіі Дзяглава

Паважанаму Ксяндзу Каноніку Здзіславу Вэдэру
з нагоды Імянін жадаем моцнага здароўя, нястомнай радасці, шчасця і поспехаў у душпастырскай паслуге.

Няхай міласэрны Бог бласлаўляе кожны момант Вашага жыцця, Езус падтрымлівае ва ўсім, Найсвяцейшая Маці апекуецца і дапамагае ў складаных хвілінах жыцця, Святы Дух шчодро адорвае сваімі дарами, а святы Заступнік моліцца за Вас перад Божым тронам. Аліцыя і Віталій Воранавы са Сморгоні

Паважанаму Ксяндзу Каноніку Здзіславу Вэдэру
з нагоды Імянін складаем сардэчныя пажаданні: здароўя на доўгія гады, шчодрых Божых ласкаў і дароў Святога Духа. Няхай Найсвяцейшая Панна Марыя ахінае Вас сваёй мацярынскай апекай і ласкай. Дзякуем за паслугу ў нашай парафіі і супольнасці, за мудрыя словы, добрае сэрца і цудоўны прыклад веры. Касцёльны хор, закрыстыянін Здзіслаў, члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам і парафіяне з касцёла св. Міхала Арханёла ў Сморгоні

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Радзевічу
з нагоды Імянін ад усяго сэрца жадаем шчодрых Божых ласкаў і дароў Святога Духа, а таксама штодзённай апекі Найсвяцейшай Маці і святога Заступніка. Няхай здароўе, шчасце і радасць заўсёды гасяць у Вашым доме, усемагутны Бог узнагароджвае за шчырыя малітвы, прыклад набожнасці і ўсе намаганні, якія прыкладваеце, клапацячыся аб будаўніцтве Божых дома. Ружанцовыя колы, апостальства “Маргарытка” і вернікі з Радуні

Паважанаму Айцу Андрэю Зую
з нагоды Імянін перасылаем сардэчныя пажаданні. Няхай кожны дзень будзе напоўнены спакоем і Божым бласлаўленнем, побач будучыя добразычлівыя людзі, а здароўе, радасць і поспех ніколі не пакідаюць. Жадаем шчодрых Божых ласкаў, а таксама няспыннай апекі Паньны Марыі. Францішканскі ордэн свецкіх і парафіяне з Ліпнішкаў

Паважанаму Айцу Андрэю Зую
з нагоды Імянін жадаем усяго найлепшага. Няхай Пан Бог адорвае сваімі ласкамі, Маці Божая ахінае апекай і любоўю, а Святы Дух спасылае

шчодрыя дары. Жадаем таксама моцнага здароўя, непахіснай надзеі, нязгаснай веры і нястомнасці ў душпастырскай працы. Жыхары в. Некрашы

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Пышынкаму
з нагоды Імянін жадаем радасці і шчасця, спакойных дзён, здзяйснення ўсіх мар, задавальнення ад выконваемай паслугі. Няхай Хрыстос прытуліць Вас да свайго Найсвяцейшага Сэрца ды адорыць бласлаўленнем і здароўем, а промні Божай любові і міласэрнасці асвятчаюць кожны дзень жыцця. Парафіяне і члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам з Рандзілаўшчыны і Казлоўшчыны

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Пышынкаму
з нагоды Імянін складаем самыя сардэчныя пажаданні. Цяжка думкі выказаць словамі, Пярком пажаданняў аддаць характо, вымавіць тое, што ў сэрцы ўтоена... Кратка скажам: жыві 100 гадоў! Былыя парафіяне са Мсцібава

Паважанаму Ксяндзу Яўгену Учкурнісу
з нагоды Дня нараджэння перасылаем сардэчныя пажаданні: здароўя, радасці, аптымізму, душэўнага супакою, мужнасці і задавальнення ад святарскай паслугі, а таксама добрых і зычлівых людзей побач. Няхай Найсвяцейшая Маці вядзе Вас найлепшай дарогай да святасці, а міласэрны Езус апраменьвае сваім святлом. Памытаем пра Вас у сваіх малітвах і ўдзячны Пану Богу за сустрэчу з Вамі. Былыя парафіяне з касцёла св. Міхала Арханёла ў Луконіцы

Паважанаму Ксяндзу Пробашчу Яну Рушніцкаму
з нагоды Дня нараджэння перасылаем сардэчныя пажаданні. Няхай Бог узнагародзіць Вас моцным здароўем, стойкасцю і сілай, Маці Божая апекуецца, а Святы Дух пасылае свае дары і дапамагае годна выконваць душпастырскую паслугу. Дзякуем за Вашы малітвы, ахвярную працу пры будаванні святыні, добрае сэрца,

мудрыя павучанні, цудоўны прыклад веры і набожнасці. Касцёльны камітэт з парафіі св. Максіміліяна Кольба і св. Станіслава, біскупа, у Каробчыцах

Паважанаму Ксяндзу Яну Рушніцкаму
з нагоды Дня нараджэння сардэчна жадаем моцнага здароўя, поспехаў ва ўсіх справах, зычлівых людзей побач, душэўнага супакою, нястомнай радасці на кожны дзень. Няхай Маці Божая атуляе Вас сваім плашчом, каб маглі шчасліва выконваць сваю паслугу і радаваць усіх добрай усмешкай. Сем і Стэцкевіч і Васілевыч

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Роўбу
з нагоды Імянін перасылаем сардэчныя пажаданні: Божжа бласлаўлення, здароўя, радасці, аптымізму, душэўнага супакою, поспехаў у душпастырскай працы і шчодрых дароў Святога Духа. Няхай Найсвяцейшая Маці вядзе Вас найлепшай дарогай да святасці, а міласэрны Езус апраменьвае сваім святлом кожны Ваш дзень. Касцёльны камітэт з в. Вавёрка

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Лішко
з нагоды Імянін перасылаем сардэчныя пажаданні. Няхай Пан бласлаўляе кожны дзень Вашай святарскай паслугі, а Найсвяцейшая Маці заўсёды ахінае сваёй апекай. Жадаем сапраўднай радасці, моцнага здароўя, поспехаў ва ўсім, шчасця і душэўнага супакою. Няхай Божае слова, якое засейвае ў сэрцах вернікаў, прыносіць шчодры плён. Парафіяне з касцёла Божай Міласэрнасці ў Свіслачы

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Зайко
з нагоды Імянін шчыра жадаем шматлікіх Божых ласкаў, шчодрых дароў Святога Духа, штодзённай апекі Найсвяцейшай Маці і святога Заступніка, а таксама добрага настрою, верных сяброў, падтрымкі ад родных і блізкіх людзей. Няхай Ваша сэрца заўсёды будзе напоўнена дабрынёй і любоўю, якімі ніколі не баіцеся дзяліцца з намі. Парафіяне з касцёла Беззаганнага Зачацця НІМ, Гродна-Паўднёвы

Паважанаму Ксяндзу Раману Ялоўчыку
з нагоды чарговай гадавіны святарскіх пасвячэнняў сардэчна жадаем шчодрых Божых ласкаў і толькі радасных хвілін у жыцці. Няхай Святы Дух апраменьвае сваім святлом кожны дзень Вашай святарскай паслугі, Езус заўсёды будзе Вашым Сябрам, а Марыя прытуліць да свайго сэрца. Парафіяне з касцёла св. Міхала Арханёла ў Гнезна

Паважанаму Ксяндзу Андрэю Каўшчу
з нагоды Імянін складаем сардэчныя пажаданні. Няхай Ваша вера будзе непахіснай, як скалы, надзея – гарачэйшай, чым сонца, любоў – дасканалай, як любоў нашага Пана. Няхай Усемагутны ўзмацняе Вас на выбраным шляху, Святы Дух шчодро адорвае дарамі для пашырэння Божых Валадарства сярод вернікаў, а Марыя з мацярынскім клопатам вядзе да святасці. Моладзь з гродзенскай катэдры

Паважанаму Ксяндзу Раману Вайцяховічу
з нагоды прэзбітэрскай пасвячэнняў перасылаем сардэчныя пажаданні. Няхай Святы Дух умацоўвае Вашу душу і цела, Маці Божая прытуляе да свайго Найсвяцейшага Сэрца, а Езус Хрыстус адорвае бласлаўленнем і ўдзяляе мноства ласкаў. Будзьце добрым святаром! Апостальства “Маргарытка” і Ружанцовыя кола за дзяцей з Забалаці

Паважаным Ксяндзам Андрэю Каўшчу, Андрэю Ганчару і Андрэю Бялаблоскаму
з нагоды Імянін перадаем сардэчныя пажаданні: здароўя, доўгіх гадоў жыцця, душэўнага супакою, апекі Паньны Марыі, дапамогі святога Заступніка. Няхай Святы Дух асвятчае Вашу святарскую паслугу, Хрыстос заўсёды будзе Сябрам, а служэнне Богу і людзям прыносіць радасць і шчодры плён. Апостальства “Маргарытка” з парафіі св. Францішка Ксаверыя ў Гродне

Рэдакцыя пакідае за сабой права скарачаць і аб'ядноўваць пажаданні.